

P o s u d e k

disertační práce Mgr. Martina Hříbka "Durgápúdzá v Kalkatě"

Své disertační práci o svátcích Durgápúdzá dal autor podtitul "Politické a poetické aspekty rituálu" a rozdělil ji do šesti kapitol. Jsou podle mého mínění dost disproporční /první zabírá plnou třetinu práce/ a snad až příliš obšírně se zabývají různými teoriemi o rituálu. Podobně disproporční je i pátá kapitola o květinách. Ale toto rozvržení práce je jistě věcí autorského záměru.

V pasážích o vlastní Durgápúdzí uvádí autor řadu zajímavých informací a poznatků ze svého vlastního terénního výzkumu i z druhotné literatury. K té druhé by byl možná na místě poněkud kritičtější postoj, zejména pokud jde o různá tvrzení indických autorů.

Velmi pečlivý a zcela nechybný je autorův přepis hejajých sanskrtských citátů a výrazů; překvapivě to nelze říci o prepisech bengálských jmen a termínů, v nichž se vyskytují některé chyby, např. opětovně ve jméně básníka Krittibāse /kterého autor uvádí jako Krittibase/, nebo v prepise bengálského ḥ /např. na str. 96/16 v podobě ḥ a naopak na str. 18/12 v postkonsonantním postavení jako ḥ: dbārā /!/, nebo v trojím různém prepise slova darśan /chybně na str. 124 jako darṣan a na str. 139 darśan/.

Na str. 72 a 73 se z nepochopitelných důvodů doslova opakuje sekvence několika vět.

Žádný CD-ROM jsem k práci nedostal, nemohu se tedy k němu nijak vyjádřit.

Jako bengalista postrádám v práci jakoukoli informaci o tomto svátku, jak se odráží ve středověké bengálské literatuře

/zejména v různých mangalech/, na jedné straně a na straně druhé o tom, jak se Durgápúdzá projevuje v postojích kalkatských hinduistů /od těch pravověrných až po moderní "neznabohy"/ a snad i ve stupni participace různých kast a zejména dalitů na tomto svátku. Z vlastní zkušenosti /ovšem už z doby před padesáti lety/ vím, že obcházení nesčetných sech nebylo pro mnoho věřících jenom zábavou, ale také a především "sbíráním náboženských zásluh". Kromě jediné zmínky neuvádí autor ani jistě významnou skutečnost, že Durgápúdzá je příležitostí k vydávání zvláštních čísel různých časopisů a k pořádání různých kulturních akcí, např. divadelních představení.

Jako zbytečně rozvláčná a detailní se mi jeví pátá kapitola o květinách /str.85-128/, především proto, že k vlastnímu tématu práce nepřináší mnoho nových poznatků. Potíže s identifikací různých indických názvů rostlin zná každý; a kapitola vyznívá nakonec v tom smyslu, že o Durgápúdzí je možné použít jako obětinu i k výzdobě idolů skoro každý rostlinný produkt.

A ještě si nemohu odpustit jednu poznámku: Není mi jasné, proč český doktorand předkládá na české univerzitě svou disertační práci v angličtině. Předpisy to, jak jsem byl informován, připouštějí, ale mám dojem, že to brání v posouzení autorových schopností vyjadřovat se uspokojivě v češtině.

Závěrem je třeba konstatovat, že přes všechny uvedené výhrady přinesl autor ve své práci dostatek doložených tvrzení a poznatků, aby mohla být jeho disertace přijata za podklad obhajoby.

V Praze dne 4. května 2009

Dušan Zbavitel

/PhDr. Dušan Zbavitel DrSc/